

Załącznik nr 1

KRYTERIA KWALIFIKOWANIA DAWCÓW DO ODDAWANIA KRWI PEŁNEJ I JEJ SKŁADNIKÓW

1. Kryteria dopuszczenia dawców do oddawania krwi pełnej lub jej składników

1.1 Wiek i ciężar ciała dawców

Wiek	18 do 65 lat	
	17 do 18 lat	- po uzyskaniu pisemnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych zgodnie z odrębnymi przepisami
	Dawcy pierwszorazowi w wieku ponad 60 lat	- do decyzji lekarza w placówce służby krwi
	Ponad 65 lat	- po corocznym uzyskaniu zgody lekarza w jednostce organizacyjnej publicznej służby krwi
Ciężar ciała	³ 50 kg dla dawców krwi pełnej lub jej składników otrzymanywanych metodą aferezy ³ 70 kg dla dawców oddających 2 jednostki koncentratu krwinek czerwonych (KKCz) metodą erytroaferezy (podwójna erytroafereza)	

1.2 Stężenie hemoglobiny we krwi dawcy

Hemoglobina	Kobiety ³ 125 g/l	Mężczyźni ³ 135 g/l ³ 140 g/l	Odnosi się do dawców krwi pełnej allogenicznej lub jej składników Odnosi się do dawców oddających 2 jednostki KKCz metodą erytroaferezy
-------------	---------------------------------	---	--

1.3 Stężenie białka w surowicy krwi dawcy

Białko	³ 60 g/l	W przypadku pobrania osocza metodą aferezy badanie należy przeprowadzać co najmniej raz w roku
--------	---------------------	--

1.4 Liczba krwinek płytkowych we krwi dawcy

Liczba krwinek płytkowych	Liczba krwinek płytkowych przynajmniej 150 x 10 ⁹ /l	Liczba wymagana w przypadku dawców poddawanych zabiegom trombaferozy
---------------------------	--	--

1.5 Liczba krwinek białych 4-10 x 10⁹/l

1.6 Dopuszczalna aktywność transaminazy alaninowej (ALAT)

ALAT < 2 x górna granica normy danej metody

2. Kryteria dyskwalifikacji stosowane wobec dawców krwi pełnej i jej składników

2.1 Kryteria dyskwalifikacji stałej dla dawców krwi allogenicznej

Choroby układu krążenia	Potencjalni dawcy z aktywną lub przebytą poważną chorobą układu krążenia, oprócz wad wrodzonych całkowicie wyleczonych
Choroby układu nerwowego	Przebytej poważnej choroby OUN
Skłonność do patologicznych krwawień	Potencjalni dawcy z zaburzeniami krzepnięcia w wywiadzie
Nawracające omdlenia albo napady drgawkowe	Poza drgawkami wieku dziecięcego lub sytuacją, w której co najmniej przez 3 lata po zakończeniu leczenia nie obserwuje się nawracających drgawek
Choroby układu pokarmowego	Potencjalni dawcy z poważną chorobą aktywną, przewlekłą lub nawracającą
Choroby układu oddechowego	Potencjalni dawcy z poważną chorobą aktywną, przewlekłą lub nawracającą
Choroby układu moczowo-płciowego i nerek	Potencjalni dawcy z poważną chorobą aktywną, przewlekłą lub nawracającą
Choroby układu immunologicznego	Potencjalni dawcy z poważną chorobą aktywną, przewlekłą lub nawracającą
Choroby metaboliczne i choroby układu endokrynnego	Potencjalni dawcy z poważną chorobą aktywną, przewlekłą lub nawracającą
Choroby krwi i układu krwiotwórczego	Potencjalni dawcy z poważną chorobą aktywną, przewlekłą lub nawracającą
Choroby skóry	Potencjalni dawcy z poważną chorobą aktywną, przewlekłą lub nawracającą
Choroby układowe np. kolagenozy	Potencjalni dawcy z poważną chorobą aktywną, przewlekłą lub nawracającą
Cukrzyca	
Choroby zakaźne	WZW typu B, poza osobami HBsAg-ujemnymi, u których stwierdzono przeciwciała anti-HBs WZW typu C Wirusowe zapalenie wątroby w wywiadzie, żółtaczką o niejasnej etiologii HIV-1/2 HTLV I/II Babeszjoza Kala Azar (leiszmanioza trzewna)

	Trypanosomoza cruzi (Gorączka Chagasa)
	Promienica
	Tularemia
Choroby nowotworowe	Nowotwory złośliwe poza rakiem in situ, pod warunkiem całkowitego wyleczenia
Gąbczaste zwyrodnienie mózgu (TSE) (np. choroba Creutzfelda-Jakoba, wariant choroby Creutzfelda-Jakoba)	Osoby, których wywiad rodzinny wskazuje na zagrożenie TSE. Także osoby, u których wykonano w przeszłości przeszczep rogówki lub opony twardej albo były leczone preparatami uzyskanymi z ludzkich przysadek. Osoby przebywające łącznie przez 6 miesięcy lub dłużej w Wielkiej Brytanii, Francji lub Irlandii w okresie od 01.01.1980 do 31.12.1996
Kiła	
Leki stosowane domięśniowo lub dożylnie	Każdy przypadek stosowania domięśniowo lub dożylnie leków, które nie zostały przepisane przez lekarza
Zachowania seksualne	Osoby, które ze względu na swoje zachowania seksualne należą do grup podwyższonego ryzyka zakażenia poważnymi chorobami, mogącymi przenosić się drogą przetoczenia krwi
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem środków (substancji) psychoaktywnych	
Biorcy ksenoprzeszczepów	
2.2 Kryteria dyskwalifikacji tymczasowej dawców krwi allogenicznej	
2.2.1 Choroby zakaźne	
Czas trwania dyskwalifikacji	
Po przebyciu choroby zakaźnej, potencjalni dawcy powinni być zdyskwalifikowani na co najmniej dwa tygodnie od chwili pełnego wyleczenia.	
Jednak w przypadku chorób wymienionych w poniższej tabeli należy stosować następujące okresy dyskwalifikacji:	
Bruceleza	2 lata od chwili pełnego wyzdrowienia
Gorączka Q	2 lata od daty potwierdzonego wyleczenia
Toksoplazmoza	6 miesięcy od daty wyleczenia
Gruźlica	2 lata od daty potwierdzonego wyleczenia
Gorączka reumatyczna	2 lata od ustąpienia objawów Jeżeli nie wystąpiła przewlekła choroba serca
Gorączka ponad > 38°C	2 tygodnie po dacie ustąpienia objawów
Grypa, infekcja grypopodobna	2 tygodnie po ustąpieniu objawów
Zapalenie szpiku	2 lata od potwierdzonego wyleczenia
Malaria:	
- osoby, które zamieszkiwały na terenach występowania malarii w ciągu pierwszych pięciu lat życia	- 3 lata po powrocie z ostatniej wizyty na terenach endemicznego występowania malarii, pod warunkiem niewystępowania objawów: okres ten może zostać skrócony do 4 miesięcy, jeżeli badania immunologiczne lub metodami biologii molekularnej dają przy każdej donacji wyniki negatywne
- osoby, które w przeszłości przebyły malarię	- 3 lata po zakończeniu leczenia przy braku objawów: można pobierać krew tylko pod warunkiem, że badania immunologiczne lub metodami biologii molekularnej dają wyniki negatywne
- osoby powracające z terenów endemicznego występowania malarii bez objawów choroby	- 6 miesięcy od chwili opuszczenia terenów endemicznych lub krócej jeżeli testy immunologiczne lub metodami biologii molekularnej dają wyniki negatywne
- osoby, u których w czasie pobytu na obszarach endemicznego występowania malarii lub w ciągu 6 miesięcy po powrocie występowała gorączka o niejasnym pochodzeniu	- 3 lata od czasu ustąpienia objawów; okres ten może zostać skrócony do 4 miesięcy, jeżeli badania immunologiczne lub metodami biologii molekularnej dają wyniki negatywne
Wirus Zachodniego Nilu (WNV)	28 dni od chwili opuszczenia terenu, gdzie występują przypadki przeniesienia WNV na ludzi
Rzeżączka	W okresie choroby i 12 miesięcy od zakończenia leczenia
Mononukleoza zakaźna	6 miesięcy od czasu wyzdrowienia
2.2.2 Narażenie na niebezpieczeństwo zarażenia chorobami przenoszonymi drogą przetoczenia krwi	
- Badanie endoskopowe przy użyciu fiberoendoskopu	Dyskwalifikacja na okres 6 miesięcy albo na 4 miesiące w przypadku, gdy badanie metodami biologii molekularnej w kierunku wirusowego zapalenia wątroby typu B lub C daje wynik ujemny
- Kontakt śluzówki z krwią lub ukłucie igłą	
- Przetoczenie składników krwi	
- Przeszczep ludzkich komórek lub tkanek	

- Duży zabieg chirurgiczny
- Tatuaż lub przekłucie części ciała
- Akupunktura, o ile nie została wykonana przez wykwalifikowanego lekarza przy użyciu jałowych jednorazowych igieł
- Osoby narażone na ryzyko z powodu bliskiego kontaktu w warunkach domowych z chorymi na wirusowe zapalenie wątroby

Osoby, które ze względu na swoje zachowania czy działalność są szczególnie narażone na zarażenie chorobami przenoszonymi drogą transfuzji

Po zaprzestaniu ryzykownych zachowań dyskwalifikacja na okres zależny od rodzaju choroby i od dostępności odpowiednich testów

Odbywanie kary pozbawienia wolności

Okres pobytu w zakładzie karnym i okres 6 miesięcy od jego opuszczenia

Pobyt w krajach o dużej częstotliwości występowania nosicieli przeciwciał anti-HIV i chorych na AIDS

6 miesięcy od dnia powrotu do Polski

Kontakt z chorobą zakaźną (poza wirusowym zapaleniem wątroby)

Na czas odpowiadający okresowi inkubacji, a jeżeli jest on nieznan, na 4 tygodnie

Powrót z obszaru, w którym endemicznie występują choroby tropikalne

6 miesięcy od dnia powrotu do Polski

2.2.3 Szczepienia

Wirusy lub bakterie atenuowane

4 tygodnie

Inaktywowane/zabite wirusy, bakterie lub riketsje

48 godzin

Anatoksyny

48 godzin

WZW typu A lub B

48 godzin, pod warunkiem braku ekspozycji na zakażenie

Wścieklizna

48 godzin

W razie ryzyka zarażenia - dyskwalifikacja na okres 1 roku

Kleszczowe zapalenie mózgu

48 godzin

W razie ryzyka zarażenia - dyskwalifikacja na okres 1 roku

Poddanie się biernemu uodpornianiu surowicami odzwierzęcymi

Dyskwalifikacja na 3 miesiące

2.2.4 Inne przyczyny dyskwalifikacji tymczasowej

Ciąża

6 miesięcy po porodzie lub jej zakończeniu, poza sytuacjami wyjątkowymi po uzyskaniu zgody lekarza

Miesiączka

3 dni po zakończeniu

Mały zabieg chirurgiczny

1 tydzień

Leczenie stomatologiczne

Leczenie stomatologiczne lub wizyta u higienistki stomatologicznej - odroczenie do następnego dnia (uwaga: ekstrakcję zęba, leczenie przewodowe itp. uważa się za mały zabieg chirurgiczny)

Przyjmowanie leków

Zależnie od rodzaju przepisanego leku, jego sposobu działania i leczonego schorzenia

Ostre choroby układu oddechowego

Do zakończenia leczenia

Ostre choroby układu pokarmowego

Do zakończenia leczenia

Ostre choroby układu moczowego

Do zakończenia leczenia

Choroby zapalne i uczuleniowe skóry

Do zakończenia a leczenia

Ostre stany uczuleniowe

Do czasu ustąpienia objawów

Zaostrzenie przebiegu przewlekłej choroby alergicznej

Do czasu ustąpienia objawów

Okres odczulania w alergii

Cały okres

2.2.5 Dyskwalifikacja ze względu na szczególną sytuację epidemiologiczną

Szczególna sytuacja epidemiologiczna (np. wybuch epidemii jakiejś choroby)

Czasokres zależny od sytuacji epidemiologicznej (takie przypadki należy zgłaszać Komisji Europejskiej w celu podjęcia odpowiednich działań)

3. Kryteria dyskwalifikacji dawców krwi autologicznej

Poważne choroby układu krążenia

Decyduje lekarz prowadzący

Osoby, u których wykryto w testach immunoenzymatycznych obecność markerów wirusów:

- HBV
- HCV
- HIV

Osoby, u których wywiad lekarski wskazuje na zakażenie HTLV I/II

Ostre zakażenie bakteryjne

W uzasadnionych przypadkach lekarz może dopuścić do pobrania krwi